

Nadia Cerasela DARIESCU

Raporturile patrimoniale dintre soții români având aceeași cetățenie domiciliați în străinătate

COLECȚIE DE SUCCES

Nadia Cerasela DARIESCU

**Raporturile patrimoniale
dintre soții români
având aceeași cetățenie
domiciliați în străinătate**

Lumen

Iași 2007

Drd. Nadia Cerasela DARIESCU

Referenți științifici:

- Prof. univ. dr. Mihai Vasile Jakotă Universitatea „Al. I. Cuza”
Facultatea de Drept, Iași

- Prof. univ. dr. Valerius Ciucă Universitatea „Al. I. Cuza”
Facultatea de Drept, Iași

Raporturile patrimoniale dintre soții români având aceeași cetățenie domiciliați în străinătate

Editura Lumen este acreditată CNCSIS sub nr 003

Redactor: Morariu Irina Maria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

Drd. Nadia Cerasela DARIESCU

Raporturile patrimoniale dintre soții români având
aceeași cetățenie domiciliați în străinătate

Editura Lumen

Bibliografie

Pag.120

ISBN- 978-973-1703-46-6

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliați in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Nadia Cerasela DARIESCU

**Raporturile patrimoniale
dintre soții români
având aceeași cetățenie
domiciliați în străinătate**

Lumen

Iași 2007

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Cuprins:

INTRODUCERE	9
1.CALIFICAREA PRIMARĂ A NOȚIUNILOR DE CĂSĂTORIE, RELAȚII PATRIMONIALE DINTRE SOȚI ȘI DE DOMICILIU AL SOȚILOR.....	17
1.1. <i>Noțiunea de calificare și felurile calificării .....</i>	17
1.2. <i>Legea după care se face calificarea.....</i>	18
1.2. CALIFICAREA PRIMARĂ A NOȚIUNII DE CĂSĂTORIE	22
1.2.1. <i>Noțiunea de căsătorie în dreptul familiei românesc.....</i>	22
1.2.2. <i>Noțiunea de căsătorie în dreptul comparat.....</i>	26
1.2.3. <i>Sfera noțiunii de căsătorie în dreptul internațional privat român.....</i>	29
1.3. CALIFICAREA PRIMARĂ A NOȚIUNII DE RELAȚII PATRIMONIALE DINTRE SOȚI.....	33
1.3.1. <i>Evoluția raporturilor patrimoniale dintre soți în dreptul românesc .....</i>	33
1.3.2. <i>Raporturile patrimoniale dintre soți conform dreptului familiei românesc actual .....</i>	36
1.3.3. <i>Raporturile patrimoniale dintre soți conform Noului proiect de Cod civil românesc.....</i>	44
1.3.4. <i>Noțiunea de raporturi patrimoniale dintre soți în dreptul comparat.....</i>	50
1.3.5. <i>Sfera noțiunii de raporturi patrimoniale dintre soți în dreptul internațional privat român.....</i>	55
1.2.4. CALIFICAREA PRIMARĂ A NOȚIUNII DE DOMICILIU	58
1.2.4.1. <i>Calificarea primară a noțiunii de „domiciliu” în dreptul internațional privat român.....</i>	58
1.2.4.2. <i>Prevederile alin. 1, 2 și 3 ale art. 20 al Legii nr. 105/1992.....</i>	66
2. COMPETENȚA INSTANȚELOR ROMÂNE DE A JUDECA LITIGIILE PATRIMONIALE DINTRE SOȚII CETĂȚENI ROMÂNI DOMICILIAȚI ÎN STRĂINĂTATE	69
2.1. COMPETENȚA INSTANȚELOR ROMÂNE CONFORM ART. 149 PCT. 9, ART. 150 PCT. 1 ȘI ART. 151 PCT. 7 AL LEGII NR. 105/1992	69

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

2.2.COMPETENȚA A INSTANȚELOR ROMÂNE CONFORM TRATATELOR DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ ÎN MATERIE CIVILĂ ÎNCHEIATE DE ROMÂNIA CU ALTE STATE..... 75

2.2.1. Competența internațională conform Tratatului încheiat între România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă..... 75

2.2.2.Competența internațională conform Tratatului încheiat între România și Republica Polonă privind asistența juridică și relațiile juridice în cauzele civile 75

2.2.3.Competența internațională conform Tratatului încheiat între România și Republica Moldova privind asistența juridică în materie civilă și penală..... 77

2.2.4.Competența internațională conform Tratatului încheiat între România și Ucraina privind asistența juridică și relațiile juridice în cauzele civile 77

3. LEGEA APLICABILĂ RELAȚIILOR PATRIMONIALE DINTRE SOȚII CETĂȚENI ROMÂNI DOMICILIAȚI ÎN STRĂINĂTATE 79

3.1. SEDIUL JURIDIC AL NORMELOR CONFLICTUALE ROMÂNEȘTI ÎN MATERIA RELAȚIILOR PATRIMONIALE DINTRE SOȚI 79

3.2. LEGEA NAȚIONALĂ COMUNĂ – SOLUȚIA CONFLICTUALĂ PROPUȘĂ DE ART. 20 AL LEGII NR. 105/1992 . 80

3.2.1. Tradiția legii naționale comune ca punct de legătură în dreptul internațional privat 80

3.2.2. Tradiția legii naționale comune ca punct de legătură în dreptul internațional privat român..... 82

3.2.3. Calificarea noțiunii de „lege națională comună” în dreptul internațional privat român..... 84

3.2.4. Prevederile alin. 1 și 2 ale art. 20 al Legii nr. 105/1992..... 85

3.3.LEX REI SITAE PENTRU BUNURILE IMOBILE ALE SOȚILOR..... 87

3.3.1.Lex rei sitae – legea care cârmuiește drepturile reale asupra bunurilor și după care se efectuează calificarea primară a acestora și a naturii bunurilor..... 87

3.3.2.Controversa asupra legii aplicabile mobilelor și imobilelor soților români cu aceeași cetățenie și cu domiciliul în străinătate..... 88

3.4.INFLUENȚA RETRIMITERII 91

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

3.5.LEGEA FORULUI – EFECT AL REGIMULUI MATRIMONIAL PRIMAR STRĂIN.....	93
3.6. LEGEA APLICABILĂ RELAȚIILOR PATRIMONIALE DINTRE SOȚII CETĂȚENI ROMÂNI CONFORM TRATELOR DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ	94
3.6.1. <i>Legea aplicabilă relațiilor patrimoniale dintre soții cetățeni români cu domiciliul în Republica Cehă.....</i>	94
3.6.2. <i>Legea aplicabilă relațiilor patrimoniale dintre soții cetățeni români cu domiciliul în Republica Polonă .....</i>	95
3.6.3. <i>Legea aplicabilă relațiilor patrimoniale dintre soții cetățeni români cu domiciliul în Republica Moldova.....</i>	96
3.6.4. <i>Legea aplicabilă relațiilor patrimoniale dintre soții cetățeni români cu domiciliul în Ucraina.....</i>	96
CONCLUZII.....	99
BIBLIOGRAFIE	111

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

INTRODUCERE

Dreptul internațional privat este definit în literatura juridică română ca ansamblul normelor juridice interne care reglementează relațiile cu element de extraneitate, indicând autoritatea competentă și legea aplicabilă.¹

Elementul de extraneitate (sau elementul străin) este o împrejurare de fapt datorită căreia un raport juridic are legătură cu mai multe sisteme de drept².

Obiectul dreptului internațional privat este constituit din relațiile de drept privat (adică din cele reglementate de dreptul civil, dreptul familiei, etc.) și din alte raporturi conexe cu ele, care au un element străin³.

Dreptul internațional privat reglementează relațiile de drept privat cu element străin folosind trei metode:

1. *cea a normelor conflictuale* (reguli interne care trimit la legea competentă să guverneze raportul juridic);

2. *a normelor materiale* (reguli interne edictate special pentru acel raport juridic cu element străin);

3. *cea a normelor de aplicare imediată* (norme specifice fiecărui stat în parte și care prin importanța deosebită a lor nu îngăduie aplicarea vreunei legi străine, în materia pe care o reglementează, înlăturând astfel, chiar și legea indicată de norma conflictuală a statului care îi aparține).⁴

Dreptul internațional privat a apărut la începutul evului mediu ca un drept care reglementa conflictele numite „chestiuni mixte” dintre cutumile privind raporturile particularilor din cadrul

---

¹ I., Macovei. *Drept internațional privat*, Editura Ars Longa, Iași, 2001, p. 12.

² I., Macovei. *Drept internațional privat*, Editura Ars Longa, Iași, 2001, p. 10.

³ M., V., Jakotă. *Drept internațional privat, vol. I*, Editura Chemarea, Iași, 1997, p. 7.

⁴ I., Macovei. *Drept internațional privat*, Editura Ars Longa, Iași, 2001, p. 16-20.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). *Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate*. Iasi, Romania: Lumen.

aceluiși stat ori unitate politică: Italia, Franța, Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germană, Bavaria, Prusia, etc.⁵.

Literatura romană (de exemplu Gaius) pune problema legii care trebuie să se aplice unui pelerin. *Ius civile* era propriu cetățenilor roman (*proprium civium romanorum*) și mai târziu li se aplica și peregrinilor care primiseră *ius commercii*, dreptul de a încheia acte juridice după dreptul civil și de a avea proprietate quiritară. În Imperiul roman mediteranean, unele reglementări se aplicau tuturor locuitorilor imperiului, altele, numai peregrinilor din Italia.

Începând din anul 476, era noastră, partea de apus a lumii romane cade sub barbari. Ca atare intervenea un conflict de legi și se pune problema reglementării relațiilor juridice dintre barbari și populația romană. Astfel, de exemplu: Dacă doi locuitori trăiesc sub legi diferite ce lege aplicăm? Acest regim al conflictelor de legi din acea perioadă se numea *personalitatea legilor*. În teorie *personalitatea legilor* înseamnă că *legile sunt făcute pentru persoane și trebuie să urmeze persoana oriunde s-ar duce ea*.

În secolele X, XI în soluționarea conflictelor de legi dintre statutele din diverse orașe sau cetăți din Italia se aplica dreptul roman ca o reglementare comună tuturor populațiilor din peninsula dar fiecare oraș sau provincie își avea propriile obiceiuri nescrise sau scrise denumite *statute*. Deci, conflictele apăreau numai între aceste *statute*.

În secolele XII și XIII studiul dreptului roman a fost continuat de un grup de savanți cunoscuți sub denumirea de *Școala glosatorilor*. Aceștia nu găseau în *Corpus iuris civilis* nici un text relativ la conflictele de legi și la soluționarea lor. Studiul lor cu privire la conflictul de legi a avut ca punct de plecare o *Constituție imperială* din Codul Theodosian (16, 1, 2.), reprodusă în Codul lui Istinian *Despre Trinitate și despre credința catolică*. Pe marginea acestei constituții care nu avea nici o legătură cu conflictul de legi glosatorii au scris de-a lungul secolelor observațiile și soluțiile lor cu privire la conflictele de legi și la soluționarea lor. Pe marginea acestei constituții, un glosator

---

⁵ M., V., Jakotă. *Note de curs pentru masteranți și doctoranți*, Universitatea „Al. I. Cuza”, Facultatea de Drept, p. 1-30, 2003-2005.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Raporturile patrimoniale dintre soții români având aceeași cetățenie domiciliată în străinătate

---

Hugolinus, a scris următoarea glossă: „Din această lege rezultă clar că Împăratul impune legea numai supușilor săi, căci în afara teritoriului celui care edictează legea se poate să nu o respecte, fără a fi pedepsit.” Glosatorul raționa că dreptul roman se aplica numai în granițele statului roman și orice sistem de drept are limite teritoriale, dincolo de care nu se poate impune și aplica. Pe seama acestei glose, toți comentatorii, glosatori și postglosatori, au dezvoltat ideile lor asupra soluționării conflictelor între state.⁶

În secolele XVI-XVIII școala franceză a statutelor împarte statutele în:

- *statute reale* sunt cutumele care au ca obiect: servituțiile, succesiunile, donațiile, lucrurile de care se dispune prin testament;

- *statute personale* sunt cele care privesc puterea părintească, tutela minorilor și emancipașilor, vârsta cerută pentru a testa, puterea maritală.

În cazul *chestiunilor mixte* reglementarea făcea o trimitere abstractă generală la legea domiciliului sau la legea locului unde era situat imobilul iar lucrurile mobile urmau soarta proprietarului.

D' Argentré în lucrarea *Comentariul Cutumei Bretoniei* în art. 218 în glosa *Continuând opera postglosatorilor* împarte statutele în:

- *statute reale* – toate cutumele sunt în principiu reale – cele care se referă la bunuri ca de exemplu: modul de dobândire a proprietății;

- *statute personale* - se referă la persoane ca de exemplu: statutul privind capacitatea generală;

- *statute mixte* - toate statutele care nu se pot încadra în niciuna din categoriile de mai sus, deoarece obiectul lor privește atât persoana cât și bunul ca de exemplu: capacitatea de a înstrăina un imobil.

---

⁶ N., C., Dariescu. C., Dariescu. *Reglementarea raporturilor patrimoniale dintre soți în dreptul internațional privat român în Eșuri de hermeneutică juridică*, vol III, Casa de Editură Venus, Iași, 2006, p. 123-128.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Scopul teoriei lui D' Argentré era de a limita aplicarea cutumelor străine și de a se opune unificării regimului juridic în Franța.

Charles Doumulin pune bazele *teoriei alegerii dreptului aplicabil contractelor* care va fi preluată în secolul XIX sub denumirea de *teoria autonomiei de voință*. Ideile acestui jurist consult au fost primite imediat de doctrină și jurisprudență.

Codul civil francez din anul 1804, doctrina și practica judecătorească franceză au stabilit că *starea, capacitatea și familia sunt supuse legii naționale*.

În anul 1851 Pasquale Stanislao Mancini a formulat *teoria personalității legii* care vedea în aplicarea legii naționale soluția de principiu a ansamblului conflictelor de legi la care nu s-ar aduce decât derogări limitative. Această teorie nu a devenit dreptul pozitiv în niciunul dintre statele europene.

În secolul XIX-XX Henri Batiffol a analizat practica instanțelor franceze și este de părere că acestea nu s-ar fi pronunțat clar, în lipsa unui text, în privința autonomiei de voință. Acesta menționează că abia în data de 5 decembrie 1910 într-o hotărâre a Curții de Casație s-a declarat expres că: „legea aplicabilă contractelor este aceea pe care părțile au adoptat-o.”

În concluzie, *teoria autonomiei de voință* a fost preluată de: Germania, Italia, Olanda, etc. iar *criteriul legii naționale* s-a bucurat de un mare prestigiu în cursul secolului XIX și unele ecouri au ajuns și până în secolul XX.

În cursul **secolului XX** mai întâi în Franța și apoi în alte țări din Europa (Italia, Spania, Germania) legea națională a fost înlocuită parțial cu *legea domiciliului, legea reședinței ori cu legea judecătorului sau autorității care instrumentează cazul*.

Literatura juridică română veche a considerat art. 2 din Codul civil român ca fiind singurul izvor de drept internațional privat. Cele trei aliniate ale acestui articol se refereau la: bunuri, persoane și forma actelor juridice, consacrand trei soluții fundamentale: *lex rei sitae, lex patriae și locus rigit formam actus*.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Raporturile patrimoniale dintre soții români având aceeași cetățenie domiciliati în străinătate

---

În secolul XIX în România teoria autonomiei de voință se bucură de un mare prestigiu.

În ceea ce privește criteriul *legii naționale* a fost susținut până la promulgarea Legii 105/1992 *cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat* când *legea națională* a fost înlocuită parțial cu *legea domiciliului, legea reședinței ori cu legea judecătorului sau autorității care instrumentează cazul.*

În *Legea 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat* Secțiunea a doua este intitulată „Căsătoria și divorțul” din Capitolul II intitulat „Persoanele fizice” **articolul 20** este dedicat *relațiilor personale și patrimoniale dintre soți* iar **articolul 21** este dedicat *convenției matrimoniale.*

În **doctrina românească**⁷ de drept internațional privat în noțiunea de *lege aplicabilă efectelor căsătoriei* sunt incluse: *raporturile personale dintre soți, capacitatea de exercițiu a femeii care se căsătorește înainte de împlinirea vârstei de 18 ani și relațiile patrimoniale dintre soți (este inclusă aici și convenția matrimonială).*

Pentru clarificarea sensului normelor conflictuale din art. 20 și 21 din Lega nr. 105/1992 este necesară efectuarea calificării primare a noțiunilor de: raporturi patrimoniale dintre soți și de convenție matrimonială.

Conform art. 3 din *Legea nr. 105/1992*, calificarea primară se face întotdeauna după *legea română*, adică în conformitate cu noțiunile utilizate, de sistemul de drept românesc.

În **dreptul românesc, relațiile patrimoniale dintre soți** sunt reprezentate de *totalitatea raporturilor juridice cu caracter patrimonial care se stabilesc între soți, dar și între soți (considerați împreună sau separat) și terți, drept consecință a încheierii căsătoriei.*

Odată încheiată operațiunea de calificare primară, prin încadrarea raportului juridic de drept internațional privat în ipoteza normei conflictuale din art. 20 și 21 al Legii nr. 105/1992 și determinarea legii aplicabile potrivit dispozițiilor aceluiași articol, **noțiunea de relații patrimoniale dintre soți va dobândi un nou**

---

⁷ I., P., Filipescu. A., I., Filipescu. *Tratat de drept internațional privat*, Ediție revizuită și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2005, p. 397.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). *Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliati in strainatate*. Iasi, Romania: Lumen.

conținut și o nouă sferă, ca urmare a operațiunii de calificare secundară, care se realizează după *lex causae*, adică după legea materială aplicabilă, conform art. 20 al Legii nr. 105/1992, raportului juridic în discuție. Soluția calificării după *lex causae* este susținută de majoritatea doctrinei de drept internațional privat.⁸

În temeiul celor prezentate mai sus, putem sintetiza trăsăturile esențiale pe care trebuie să le întrunească un raport juridic pentru a putea fi calificat, de autoritatea română, în categoria conflictuală a relațiilor patrimoniale dintre soți:

1. raportul juridic să fie stabilit între soți sau între un soț, sau soți pe de o parte și terțe persoane pe de altă parte;
2. raportul juridic să își găsească izvorul în statutul de persoană căsătorită pe care îl posedă fie una dintre părți, fie ambele;
3. raportul juridic să aibă drept obiect obligații contractate în vederea realizării sarcinilor căsătoriei sau bunurile unuia sau ambilor soți, bunuri care fie existau la data căsătoriei sau care au fost dobândite ulterior.

Orice raport juridic care îndeplinește aceste trăsături poate fi încadrat de către autoritatea română în categoria relațiilor patrimoniale dintre soți, pentru a-i determina legea aplicabilă, conform normei conflictuale din art. 20 al Legii nr. 105/1992 și aceasta chiar dacă raportul juridic, ca atare este necunoscut Codului familiei românesc. Astfel, spre exemplu, în sfera instituțiilor juridice cu care operează dreptul intern al forului pot fi incluse, în temeiul analogiei și instituții juridice necunoscute – convenția matrimonială, mahr (dota din sistemele islamice) - acestuia, specifice însă, unor sisteme juridice străine.⁹

---

⁸ I., P., Filipescu. *Drept internațional privat*, Editura Actami, București, 1999, p. 109; I., Macovei, *Drept internațional privat, vol. I*, Editura Ars Longa, Iași, 1999, p.85; M., V., Jakotă. *Drept internațional privat, vol. I*, Editura Chemarea, Iași, 1997, p. 223; Y., Loussouarn. P., Bourel. *Précis de Droit international privé*, Editions Dalloz, Paris, 1996, p. 201-203; B., Audit. *Droit international privé*, 2e édition, Editura Economica, Paris, 1997, p. 203 – 204.

⁹ Y., Loussouarn. P., Bourel, *Précis de Droit international privé*, Editions Dalloz, Paris, 1996, p. 201-203; B., Audit. *Droit international privé*, 2e édition, Editura Economica, Paris, 1997, p. 174 -175; M., V., Jakotă. *Drept internațional*

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliați în străinătate. Iași, România: Lumen.

Raporturile patrimoniale dintre soții români având aceeași cetățenie domiciliați în străinătate

---

În concluzie, sfera noțiunii de raporturi patrimoniale dintre soți în dreptul internațional privat român¹⁰ este mult mai cuprinzătoare decât sfera noțiunii de raporturi patrimoniale din dreptul intern, și aceasta datorită utilizării, în prima fază a procesului de calificare primară a oricărei instituții juridice necunoscute legii forului, a legii străine care reglementează acea instituție.

Deci, legea aplicabilă relațiilor patrimoniale dintre soți în dreptul internațional privat se poate determina după calificarea primară a noțiunii de relații patrimoniale dintre soți. Dar, pentru a explica această noțiune trebuie mai întâi să stabilim calificarea primară a noțiunii de căsătorie din care izvorăște atât calitatea personală de soț cât și noțiunile de: relații patrimoniale dintre soți și de convenție matrimonială.

---

privat, vol. I, Editura Fundației Chemarea, Iași, 1997, p. 214; I., P., Filipescu. *Drept internațional privat*, vol. I, Editura Actami, București, 1995, p. 103 – 104.

¹⁰N., C., Dariescu. *Sfera noțiunii de raporturi patrimoniale dintre soți în dreptul internațional privat român* publicat în *Anuarul Univ. P. Andrei*, Tomul XII., Editura Casa de Editură, Venus, Iași, 2006, p. 93-100.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata
intentionat goala

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeasi cetatenie domiciliati in strainatate. Iasi, Romania: Lumen.

1.CALIFICAREA PRIMARĂ A NOȚIUNILOR DE CĂSĂTORIE, RELAȚII PATRIMONIALE DINTRE SOȚI ȘI DE DOMICILIU AL SOȚILOR

1.1. Noțiunea de calificare și felurile calificării¹¹

Aplicarea dreptului internațional privat este imposibilă fără descifrarea înțelesului normelor juridice specifice acestei ramuri și fără clasificarea spețelor deduse judecării pe categorii. Această dublă operațiune mentală pe care trebuie să o facă judecătorul se numește **calificare**.

În dreptul internațional privat **calificarea** este de două feluri¹²:

1. *calificare primară*;
2. *calificare secundară*.

1. *Prin calificare primară* care se stabilește legea aplicabilă raportului cu element de extraneitate. Vor trebui definite noțiunile utilizate în conținutul tuturor normelor juridice conflictuale în vigoare în statul unde funcționează, spre a descoperi care dintre aceste norme juridice se poate aplica raportului de drept internațional privat cu care a fost sesizată autoritatea judecătorească. După ce a descoperit regula conflictuală aplicabilă situației juridice concrete, autoritatea judecătorească va trebui să definească noțiunile ce constituie legătura respectivei norme conflictuale, pentru a afla statul a cărui lege va reglementa raportul juridic de drept internațional privat. Ca atare, calificarea primară se face după *lex fori*. Deci, în urma calificării primare, norma conflictuală bilaterală generală se transformă într-o normă unilaterală, particulară, în care

---

¹¹ Pentru amănunte a se vedea N., C., Dariescu. *Raporturile patrimoniale dintre soții străini având aceeași cetățenie și cu domiciliul în România*, Editura Lumen, Iași, 2006, p. 11- 20.

¹² I., Macovei. *Drept internațional privat*, Editura Ars Longa, Iași, 2001, p. 68.

Extras din volumul:

Dariescu, N.C. (2007). *Raporturile patrimoniale dintre sotii romani avand aceeași cetățenie domiciliați in strainatate*. Iasi, Romania: Lumen.

legătura trimite cu precizie la legea unui anumit stat. Spre exemplu, art. 18 din Legea 105/1992 privind reglementarea raporturilor de drept internațional privat român dispune: „Condițiile de fond cerute pentru încheierea căsătoriei sunt determinate de legea națională a fiecăruia dintre viitorii doi soți” astfel, această dispoziție se transformă după calificarea primară (necesară pentru aflarea legii ce reglementează validitatea consimțământului dat la căsătoria unui cetățean francez cu un alt cetățean francez) în următoarea regulă conflictuală: „Validitatea consimțământului pentru încheierea căsătoriei între doi cetățeni francezi este determinată de legea franceză”.

2. *Calificare secundară* este subsecventă calificării primare și intervine după ce s-a făcut calificarea primară și este o problemă a legii interne; deci, este dată de *lex causae*. A face calificare secundară în cazul de mai sus, înseamnă să analizezi condițiile de validitate ale consimțământului dat la căsătorie după regulile Codului civil francez.

1.2. Legea după care se face calificarea

În dreptul internațional privat o problemă foarte discutată este cea referitoare **la legea după care se face calificarea primară**¹³. În principiu calificarea se face după *lex fori* dar există și opinii care susțin calificarea în funcție de *lex causae*.

Calificarea după legea forului – *lex fori* - este susținută de majoritatea autorilor care își întemeiază opinia pe următoarele argumente:¹⁴

1. normele conflictuale sunt cuprinse în sistemul de drept al forului, adică sunt norme naționale, instanța aplicând în principiu propriul său sistem de norme conflictuale, adică după *lex fori*

---

¹³ N., C., Dariescu. C., Dariescu *Legea după care se face calificarea în dreptul internațional privat român* publicat în Analele Științifice ale Universității de Stat din Republica Moldova, 2007, p. 57-65.

¹⁴ D., AL., Sitaru. *Drept internațional privat*, - Tratat – Editura Lumina Lex, București, 2001, p. 77 - 78; I., Macovei. *Drept internațional privat*, Editura Ars Longa, Iași, 2001, p. 69 - 70.

Conținutul acestui volum nu
reprezintă în mod necesar
punctul de vedere al Editurii
Lumen sau al finanțatorilor

ISBN 978-973-1703-46-6

9 78 9731 703466

media
LUMEN
www.EdituraLumen.com

Publicat cu finanțarea:

www.EuroMarket.ro

Design, Prints, Web sites
E-commerce applications